

Ds Rischard Vissinga

Marcus 13, 24-37 en Romeinen 13, 11-14 Eerste advent

30-11-2014

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Op de vier zondagen van advent bezinnen we ons niet alleen op de geboorte van Jezus.

Op de komst van het Licht. Maar ook op zijn wederkomst, zoals de Bijbel dat noemt.

De lezing van vanmorgen uit Marcus 13 zet ons op dat laatste spoor. Van de wederkomst van Christus. Dat is het geloof dat aan het eind van de tijd Jezus zal terugkomen om de nieuwe wereld van God definitief te vestigen.

Het is opvallend dat daar in allerlei groepen en sekten naast de kerk veel meer aandacht aan geschonken wordt dan in en door de kerk zelf.

Met een grote ernst en ijver wijzen Jehova's getuigen op het aanstaande einde van de wereld en de wederkomst van Christus. Hoe vaak heeft men al niet uit de Bijbel menen te kunnen berekenen wanneer dat precies zal zijn. Misschien dat van de weeromstuit de kerk nogal spaarzaam is met het spreken over Jezus' wederkomst.

Toch speelt dat besef in de Bijbel een grote rol. De jonge kerk moet onder een grote spanning hebben geleefd: straks zal het gebeuren. Wanneer?

Jezus heeft er in gelijkenissen op gezinspeeld. Dat de Heer terug zal komen.

Als koning, als bruidegom. Dat zijn mensen waakzaam op hem moeten wachten. En intussen voor zijn komst alle dingen in gereedheid moeten brengen. En ook Jezus spreekt daarover. Zoals we zojuist hoorden.

Er was in de 19e eeuw in Duitsland een dominee, Blumhardt, die in zijn schuur een gloednieuw rijtuig klaar had staan om, als het grote moment daar was, de Heer tegemoet te rijden.

In Marcus 13 valt op hoe concreet Jezus spreekt over het einde.

We horen dat er een vreselijke tijd zal aanbreken: oorlogen, natuurrampen, hongersnoden, een vervolgd gemeente, mensen die vluchten en opgejaagd worden, valse messiassen en profeten die op zullen staan, zon en maan die verduisterd worden en van de hemel vallen, het grote moment waarop de Mensenzoon op de wolken komt en zijn volk bijeen zal brengen.

Dat zijn huiveringwekkende dingen.

Het valt op dat hier niet zozeer ons persoonlijk leven van belang is, maar veel meer het einde van de wereld.

De vraag is niet: wat gebeurt er met mij, maar wat gebeurt er met ons allen, met heel Gods schepping?

We moeten steeds goed bedenken dat de Bijbel geschreven is in de taal en met de voorstellingen van een andere tijd dan de onze. De Bijbel gebruikt andere beelden dan wij gewend zijn.

Jezus heeft zó gesproken, dat zijn leerlingen het konden begrijpen.

Het gaat over vreselijke dingen, die gebeuren. Dingen waarvan de mensen zeggen: hoe moet het nu verder?

Nu gaat alles kapot.

Jezus beschrijft dat met woorden, die herinneren aan de schokkende gebeurtenissen van die tijd: de verwoesting van de tempel met alle verschrikkingen daaromheen. Heel dichtbij en heel bevattelijk voor zijn hoorders. De nacht van Jeruzalem, beeld van de grote nacht.

Maar dát is het einde niet! Want daarna, zegt Jezus, zullen ze de Mensenzoon zien komen op de wolken, met grote macht en heerlijkheid.

Voor de leerlingen een bekend beeld. Uit het boek Daniël. Hét grote moment in de wereldgeschiedenis, na alle geweld, onderdrukking en dood.

Het gaat niet allemaal maar door, zonder einde, maar er komt een einde aan, aan de donkere nacht. Er komt een grote morgen.

Als wij zeggen dat alles reddeloos verloren is, dat alles één grote puinhoop is geworden, dan keren we niet terug naar de chaos van het begin, Genesis 1, maar ... dan komt de Heer, dan verschijnt Jezus Christus. Als degene die hij in werkelijkheid is. Al die tijd aan de rechterhand van God, en nu zichtbaar voor alle mensen: als de Overwinnaar, als de Redder.

Dood en ondergang hebben niet het laatste woord. Wat we geloofden, met alle vallen en opstaan, zoekend en twijfelend, dat blijkt wáár te zijn: Jezus is Overwinnaar! De toekomst is aan Hem. De Eerste is de Laatste. Dát is de verkondiging van Marcus 13. Bemoedigend en hoopvol.

Maar wanneer zal dit gebeuren?

Als we de woorden van Jezus horen, krijgen we de indruk, dat het niet lang zal duren.

Deze generatie zal het nog meemaken. Maar nog steeds is de laatste, de jongste dag niet aangebroken. Toch, als we Marcus 13 goed lezen, in samenhang met wat daarop volgt, de hoofdstukken over Jezus' lijden, sterven en opstanding, dan ontdekken we dat daar telkens Marcus 13 in vervulling gaat.

Het beslissende gebeuren vindt in Jeruzalem plaats. In het lijden, sterven en de opstanding van Jezus.

Dat is de nacht waarop die grote en ongedachte morgen volgt. De nieuwe morgen. De nieuwe toekomst van God.

En toch, hoewel het Pasen is geweest, hebben we nog een hele toekomst voor de boeg. Een heel leven, een lange geschiedenis. En we weten niet wat er nog allemaal komt. Hoe vaak houden we niet ons hart vast om de dingen die vandaag, met ons, en op onze wereld gebeuren. Dat wij denken: zo kan het toch niet langer doorgaan?

Ja, dat Jezus Heer is, dat geloven we. Dat God in zijn geboorte zijn licht opnieuw heeft aangestoken, dat vieren we met Kerst. En dat dit licht door het donker niet is overmeesterd, daarover verwonderen we ons met Pasen. Maar wij staan met dat geloof midden in deze wereld met zoveel donkerheid en dood.

Zou een beeld ons kunnen helpen? Bijvoorbeeld van roeiers in een boot?

Wij roeien de toekomst in. Maar wie roeit ziet niet wat voor hem ligt. Maar roeit steeds verder weg van wat achter hem ligt.

Het beeld is beperkt, maar maakt iets duidelijk van de gang van de kerk en van ons. Wij gaan de toekomst tegemoet, maar die is onduidelijk. Wij richten ons vooral op wat er gebeurt is:

de opstanding van Jezus Christus, de verschijning van de Zoon des Mensen, die door de dood is heengegaan, die leeft en die eenmaal als de Levende aan alle mensen zal verschijnen en Die alle dingen nieuw zal maken.

Wij roeien de toekomst van Jezus Christus tegemoet. Maar dat beseffen we alleen maar, als we niet angstig vooruit kijken of bezorgd letten op wat er allemaal kan gebeuren. Want dan word je wanhopig.

We beseffen het alleen als we ons hart gericht houden op onze Heer. Zijn opstanding is een teken, een belofte van wat onze toekomst zijn zal.

Wij zien om ons heen dood, ondergang, einde, einde van ons leven, einde van de wereld.

Maar Jezus zegt: dit is geen einde, maar een nieuw begin. Dit is geen ondergang, maar een opstanding. Dit is geen dood, maar een nieuwe geboorte.

Pasen is een teken van wat ons te wachten staat.

En die toekomst heeft een naam, een gezicht: de Mensenzoon, Jezus Christus, de mens van Pasen.

Dan is het uiteindelijk niet het belangrijkste meer wanneer het zal gebeuren, maar vooral dát het eenmaal zal gebeuren. En dat onze geschiedenis ergens naar toe gaat.

Pasen is al een voorbode van de eindtijd. In die eindtijd leven wij nu. En waar wij op aan gaan, dat is de grote morgen, de jongste dag, Jezus' definitieve overwinning.

Van die eindtijd, waarin wij leven, die ook een tussentijd is, daarvan zegt Jezus:

Leert van de vijgenboom. Aan die uitbottende vijgenboom kun je zien, al lang tevoren, dat het zomer wordt.

Dat betekent dat wat er in onze tijd gebeurt, wat we elke dag meemaken in ons eigen leven, onze eigen vierkante meter, wat we lezen in de kranten en zien op de televisie, dat dat allemaal niet alleen iets zwarts, iets donkers, iets negatiefs is. Niet iets waarvan we zeggen: daar heeft God niet mee te maken.

Nee, dat is het verhaal van de geboorteweeën van Gods grote toekomst.

Vandaag is Hij al bezig zijn wereld toe te sturen en toe te sturen naar zijn bestemming.

Midden in de winter is de zomer al bezig geboren te worden.

Het is als met bloembollen, die in het najaar in de grond zijn gepoot. Eerst wordt het nog winter.

Van de uitlopende bollen is boven de grond geen spoor te bekennen. Maar daar in de grond, daar gebeurt het, daar lopen ze al uit, daar is al het begin van de nieuwe toekomst.

Wat wij straks in het voorjaar zien, dat is daar nu al geboren.

Zo kun je Marcus 13 ook uitleggen. De geschiedenis van Gods toekomst begint niet pas later, maar is nu al aan de gang. En daarom zegt Jezus: pas op, wees waakzaam!

Slaap niet in. Laat de dingen niet over je heen komen, verslap niet, laat niet afweten, word niet onverschillig. Blijf wakker, tot het einde.

Jezus vraagt om mensen, die hem niet alleen laten. Die mee blijven hopen, bidden, zich blijven inzetten voor vrede en recht, voor een andere wereld. Mee blijven doen, ondanks alles wat ons overkomt en neerdrukt.

Jezus vraagt om mensen, die beseffen dat God nu al bezig is aan zijn grote toekomst, sinds dat eerste Pasen van de Heer. En die daarom roeien, roeien naar de toekomst van de Zoon des Mensen. Tegen de stroom in. Soms zigzaggend en laverend, maar steeds elkaar op koers houdend.

Jezus' woorden over de toekomst willen geen angst inboezemen, maar hoop en moed wekken.

En daarom zijn ze een geschenk aan de kerk. Aan ons. Vandaag en in deze weken van Advent. Amen